

Pagsisisi: Isang Nagbabagong Pagbabago ng Puso

Ang pagsisisi (mula sa Griyegong metanoia, na nangangahulugang “baguhin ang isip o pag-iisip”) ay isang mahalagang desisyon upang talikuran ang kasalanan at umayon sa kalooban ng Diyos. Hindi lamang ito panghihinayang o kalungkutan kundi isang taos-pusong pangako sa isang bagong paraan ng pamumuhay, na nagbubunga ng nakikitang bunga sa buhay ng isang tao. Sinusuri ng pag-aaral na ito ang panawagan ng Bibliya sa pagsisisi, ang pangangailangan nito para sa kaligtasan, at ang nakapagpapabagong epekto nito.

1. Ang Pagsisisi ay Naghahatid sa Kaligtasan

Banal na Kasulatan: 2 Corinto 7:10-11 “Ang kalungkutan mula sa Diyos ay nagdudulot ng pagsisisi na hahantong sa kaligtasan at hindi ikinalulungkot; ngunit ang kalungkutan mula sa sanlibutan ay nagdudulot ng kamatayan. Tingnan ninyo kung ano ang ibinubunga ng kalungkutan mula sa Diyos sa inyo: kung gaano kasigasig, kung gaano kasabik na ipagmatuwid ang inyong mga kasalanan, kung gaano kagalit, kung gaano kaba, kung gaano kasabik, kung gaano kasabik, kung gaano kahanda na makita ang katarungan.”

A. Kalungkutan Mula sa Diyos vs. Kalungkutan Mula sa Mundo Ang kalungkutan mula sa Diyos ay nagmumula sa isang malalim na paniniwala sa kasalanan at isang pagnanais na umayon sa kalooban ng Diyos, na humahantong sa tunay na pagsisisi at kaligtasan. Sa kabaligtaran, ang kalungkutan mula sa mundo ay mababaw na panghihinayang—kadalasan ay tungkol sa mga kahihinatnan sa halip na ang kasalanan mismo—na hindi nagreresulta sa pangmatagalang pagbabago at, sa huli, espirituwal na kamatayan. Halimbawa: Isipin ang pagmamadali at pagpaparada. Ang kalungkutan mula sa mundo ay ang pagsisisi na nahuli ka, malamang na magmamadali ka muli sa ibang pagkakataon. Ang kalungkutan mula sa Diyos ay tunay na pagsisisi sa paglabag sa batas at pagsasapanganib sa iba, na nag-uudyok sa isang pangako na magmaneho nang ligtas. Karagdagang Talata: Mga Taga-Roma 6:23 – “Sapagkat ang kabayaran ng kasalanan ay kamatayan; ngunit ang kaloob ng Diyos ay buhay na walang hanggan kay Cristo Jesus na ating Panginoon.” Binibigyang-diin nito ang mga nakataya ng pagsisisi: ang pagpili sa buhay kaysa sa kamatayan.

B. Ang Tunay na Pagsisisi ay Nakikita at Masigasig Ang pagsisisi ay hindi lamang isang panloob na pagbabago kundi isang masigasig na pagbabago sa saloobin at kilos. Ito ay nagbubunga ng nasasalat na bunga—kataimtiman, kasabikan, at isang pangako sa katuwiran (2 Corinto 7:11). Karagdagang Talata: Mateo 3:8 – “Mamunga kayo ng bunga na naaayon sa pagsisisi.” Binibigyang-diin nito na ang pagsisisi ay dapat magresulta sa isang nabagong buhay, na makikita ng iba.

Tanong 1: Nakaranas ka na ba ng malaking pagbabago sa iyong pag-uugali kung saan napansin ng iba na nagsasabing, “Ano ang nangyari sa iyo? Iba ka na”? Ano ang nag-uudyok sa pagbabagong iyon?

2. Ang Pagsisisi ay Pagbabalik-loob sa Diyos

Banal na Kasulatan: Mga Gawa 3:19 “Kaya nga, magsisi kayo, at manumbalik sa Diyos, upang mapawi ang inyong mga kasalanan, at upang ang mga panahon ng pagpapaghinawa ay dumating mula sa Panginoon.”

A. Ang Pagsisisi ay Nagdudulot ng Nakakapreskong Pagbabalik-loob Ang pagsisisi ay hindi isang pasanin kundi isang ginhawa. Ang pagbaling sa Diyos ay nag-aalis ng kasalanan at nagdadala ng espirituwal na pagpapanibago at kagalakan. Ito ay isang panibagong simula, na nagpapanumbalik ng ating relasyon sa Diyos. Karagdagang Talata: Isaia 1:18 – “Halikayo ngayon, ating ayusin ang bagay na ito,” sabi ng Panginoon. “Bagaman ang inyong mga kasalanan ay maging parang iskarlata, ang mga ito ay magiging mapuputi na parang niebe.” Itinatampok nito ang kapangyarihang maglinis at magpanumbalik ng pagsisisi.

B. Ang Pagsisisi ay Naipapakita sa Pamamagitan ng mga Gawa Banal na Kasulatan: Mga Gawa 26:20 – “Nangaral ako na dapat silang magsisi at magbalik-loob sa Diyos, at ipakita ang kanilang pagsisisi sa pamamagitan ng kanilang mga gawa.” Ang pagsisisi ay isang desisyon na humahantong sa isang radikal na pagbabago sa pamumuhay. Hindi lamang ito mga salita o damdamin kundi isang pangako na makikita sa kung paano tayo namumuhay—sa pamamagitan ng pagsunod, paglilingkod, at pagmamahal sa iba. Karagdagang Talata: Lucas 3:8-14 – Nananawagan si Juan Bautista ng mga tiyak na kilos (pamamahagi sa mga mahihirap, katapatan, kasiyahan) bilang ebidensya ng pagsisisi, na nagpapakita na ito ay praktikal at masusukat.

Tanong 2: Sabik ka bang gawin ang kalooban ng Diyos, o kailangan mo ba ng pamimilit? Anong mga kilos sa iyong buhay ang nagpapakita ng isang pusong nakabalik sa Diyos?

3. Isang Radikal na Saloobin Patungo sa Kasalanan

Banal na Kasulatan: Mateo 5:29-30 “Kung ang kanang mata mo ang dahilan ng iyong pagkakasala, dukitin mo ito at itapon... Kung ang kanang kamay mo ang dahilan ng iyong pagkakasala, putulin mo ito at itapon.”

A. Radikal na Pag-ayaw sa Kasalanan Gumamit si Hesus ng matingkad na paglalarawan upang magturo ng isang walang-pagpaparaya na saloobin sa kasalanan. Ang pagsisisi ay nangangailangan ng mapagpasyang aksyon upang alisin ang anumang bagay na naglalayo sa atin sa Diyos, gaano man ito kahalaga. Maaaring tiisin ng mundo ang kasalanan “nang katamtaman,” ngunit tinatawag tayo ng Diyos na harapin ito nang husto. Karagdagang Talata: Mga Taga-Roma 8:13 – “Sapagkat kung mamumuhay kayo ayon sa laman, ay mamamatay kayo; ngunit kung sa pamamagitan ng Espiritu ay papatayin ninyo ang mga gawa ng katawan, ay mabubuhay kayo.” Pinatitibay nito ang pangangailangang aktibong tanggihan ang kasalanan.

B. Sipag para sa Kalooban ng Diyos Ang pagsisisi ay hindi lamang tungkol sa pag-iwas sa kasalanan (negatibo) kundi masigasig na pagsunod sa kalooban ng Diyos (positibo). Ang isang nagsisising puso ay masigasig na nag-aaral ng Banal na Kasulatan, dumadalo sa pagsamba, nagbabahagi ng pananampalataya, at naglilingkod sa iba. Halimbawa: Isaalang-alang ang isang taong nagsisisi sa kasakiman. Hindi lamang sila tumitigil sa pag-iipon kundi nagsisimulang magbigay nang bukas-palad, na nagpapakita ng isang nagbagong puso. Karagdagang Talata: Colosas 3:17 – “Anuman ang inyong gawin, maging sa salita o sa gawa, gawin ninyo ang lahat sa pangalan ng Panginoong Jesus.” Ipinapakita nito na ang pagsisisi ay nagpapasigla sa isang buhay na nakatuon sa kaluwalhatian ng Diyos.

Tanong 3: Mayroon ka bang matinding pag-ayaw sa kasalanan tulad ng sa Diyos? Mayroon ka bang mga partikular na kasalanan na kailangan mong tugunan nang may katiyakan? Tanong 4: Sa palagay mo ba ay masigasig na mag-aaral ng Bibliya, magsisimba, magbabahagi ng kanilang pananampalataya, o maglilingkod sa mga mahihirap ang isang taong nagsisisi? Bakit o bakit hindi?

4. Magsisi o Mapahamak

Banal na Kasulatan: Lucas 13:5 “Maliban na kayo’y magsisi, kayong lahat ay mapapahamak din.”

Ang mahigpit na babala ni Hesus ay naghahati sa sangkatauhan sa dalawang kategorya: ang mga nagsisisi at ang mga napapahamak. Walang gitnang landas. Ang pagsisisi ay hindi opsyonal para sa kaligtasan—ito ay mahalaga. Karagdagang Talata: 2 Pedro 3:9 – “Ang Panginoon ay hindi mapagpabaya sa pagtupad sa kaniyang pangako... Sa halip ay matiyaga siya sa inyo, na hindi niya nais na sinuman ay mapahamak, kundi ang lahat ay magsisi.” Itinatampok nito ang pagnanais ng Diyos na ang lahat ay magsisi at ang Kaniyang pagtititi sa paghihintay.

Tanong 5: Nagsisi ka na ba alinsunod sa turo ng Bibliya? Kung gayon, kailan naganap ang pagbabagong ito? Paalala: Ang mga sagot tulad ng “kahapon” o “kamakailan lamang” ay mas malamang na sumasalamin sa tunay na pagsisisi kaysa sa “noong ako ay bata pa” o “matagal na.” Kung kinakailangan, balikan ang pag-aaral upang linawin ang makitid na landas ng pagsisisi (Mateo 7:13-14). Suriin ang kanilang buhay at ang buhay ng mga relihiyosong taong hinahangaan nila. Bakit tatanggapin ang isang tao bilang isang tunay na disipulo kung hindi pa sila nagsisi? Karagdagang Talata: Mateo 7:21 – “Hindi lahat ng nagsasabi sa akin, ‘Panginoon, Panginoon,’ ay papasok sa kaharian ng langit, kundi ang mga gumagawa lamang ng kalooban ng aking Ama na nasa langit.” Binibigyang-diin nito na ang tunay na pagsisisi ay naaayon sa masunuring pananampalataya.

Tanong 6: Ilang tao ang kilala mo na tunay na nagsisi? Paalala: Kung naniniwala ang isang tao na karamihan sa mga nagsisimba o mga tao sa kanilang “dating simbahan”; ay nagsisi na, maaaring hindi nila naintindihan ang punto. Linawin na ang pagsisisi ay bibihira at nangangailangan ng pagtuturo at pananagutan (Mga Gawa 26:20). Balikan muli hanggang sa maunawaan nila.

5. Karagdagang mga Kaalaman sa Pagsisisi

- Ang Pagsisisi ay Isang Desisyon na May Pangmatagalang Epekto: Ang pagsisisi ay isang pagbabago ng puso na maaaring mangyari sa isang iglap ngunit nagbubunga ng panghabambuhay na pagbabago. Habang lumalago ang mga Kristiyano, maaaring mapalalim nila ang kanilang pag-unawa sa kasalanan, ngunit hindi ito nangangahulugan na ang kanilang unang pagsisisi ay walang bisa. (Hebreo 6:1 – “Lumipat tayo sa mga panimulang aral... huwag nating muling ilagay ang pundasyon ng pagsisisi.”)
- Hindi Sapat ang Katapatan Lamang: Ang pagsisisi ay nangangailangan ng pagdama sa kasalanan, hindi lamang kaalaman sa Bibliya o mabuting intensyon. (1 Juan 1:8-10 – Ang pagkilala at pag-amin ng kasalanan ay mahalaga para sa kapatawaran.)
- Mga Hindi Kristiyano at Pagsisisi: Bagama’t bihira, ang ilang mga hindi Kristiyano ay maaaring magpakita ng mga palatandaan ng pagsisisi (hal., pagtalikod sa mga partikular na kasalanan). Gayunpaman, kung walang debosyon kay Kristo at ebangelismo, malamang na hindi pa sila lubos na nagsisi. (Juan 14:15 – “Kung ako’y iniibig ninyo, ay tutuparin ninyo ang aking mga utos.”)
- Asahan ang Pagbabago: Ang mga pagbabago sa buhay ay kadalasang nagsisimula bago ang binyag habang ang Banal na Espiritu ang humihikayat. Gayunpaman, ang pangmatagalang kabanalan ay dumarating sa pamamagitan ng kapangyarihan ng Diyos, hindi lamang sa pagsisikap ng tao. (Galacia 5:22-23 – Ang Espiritu ay nagbubunga sa isang nagsisising buhay.)

Pagsisisi II: Pagdaig sa Sariling Katuwiran

Ang pagmamatuwid sa sarili—ang paniniwalang “sapat na ang kabutihan”; ng isang tao nang hindi nangangailangan ng malalim na pagbabago—ay humahadlang sa tunay na pagsisisi. Tinatalakay ng seksyong ito ang mga nahihirapang makita ang kanilang sarili bilang mga makasalanan, isang karaniwang isyu sa mga relihiyosong tao.

Mga Pangunahing Kasulatan at Punto:

- Lucas 3:7-14 – Sinaway ni Juan Bautista ang kapalaluan sa relihiyon, na nananawagan ng mga nasasalat na bunga (hal., pagkabukas-palad, katapatan). Ang pagsisisi ay nangangailangan ng pagpapakumbaba at pagkilos.
- Lucas 5:31-32 – “Hindi ako naparito upang tawagin ang mga matuwid, kundi ang mga makasalanan upang magsisi.” Ang tinutuan ni Hesus ay ang mga kumikilala sa kanilang pangangailangan para sa kaligtasan, hindi ang mga nakakaramdam na kaya na nila ang kanilang sarili.
- Lucas 7:29-30 – Tinanggihan ng mga Pariseo ang layunin ng Diyos sa pamamagitan ng pagtanggì sa pagsisisi at binyag. Ang pagmamatuwid sa sarili ay nagsasayang ng potensyal.
- Lucas 7:36-50 – Ang pagmamahal at pasasalamat ng makasalang babae ay kabaligtaran ng pagmamatuwid ng Pariseo. Ang pagtingin sa ating sarili bilang “naliligaw”; ay nagpapasigla sa debosyon.
- Lucas 18:9-14 – Ang mapagkumbabang pagsusumamo ng maniningil ng buwis para sa awa, hindi ang pagmamayabang ng Pariseo, ang humahantong sa pagpapawalang-sala. Karagdagang Talata: Mga Taga-Roma 3:23-24 – “Ang lahat ay nagkasala at hindi nakaabot sa kaluwalhatian ng Diyos, at ang lahat ay pinawalang-sala nang walang bayad sa pamamagitan ng kanyang biyaya.” Pinapantay nito ang larangan, winawasak ang pagmamatuwid sa sarili.

Tanong: Tiwala ka ba sa sarili mong kabutihan, o nakikita mo ba ang iyong sarili bilang isang makasalanan na nangangailangan ng biyaya ng Diyos? Paano ito nakakaapekto sa iyong pang-araw-araw na mga pagpapasya?

Pagsisisi III: Ang Mayamang Batang Pinuno at si Zaqueo

Pinaghambing ng pag-aaral na ito ang mga tugon ng dalawang lalaki kay Hesus, na naglalarawan ng puso ng pagsisisi.

Mga Kasulatan:

- Lucas 18:18-27 (Mayamang Batang Pinuno) – Isang lalaking tila matuwid ngunit tumatangging isuko ang kanyang kayamanan.
- Lucas 19:1-10 (Zaqueo) – Isang makasalanan na kinasusuklaman na masayang nagsisisi at nagbayad ng mga kasalanan.

Paghahambing:

- Mga Pagkakatatulad: Pareho silang mayaman, kilala, at mapagkumbabang hinahanap si Hesus (lumuhod ang pinuno, umakyat si Zaqueo sa puno). Pareho silang kailangang magsisi, lalo na pagdating sa kayamanan.
- Mga Pagkakaiba: Kumapit ang pinuno sa kanyang “diyos” (pera) at malungkot na umalis, habang si Zaqueo ay mabilis na nagsisi, nangakong magbibigay nang bukas-palad at magsasauli (Lucas 19:8; cf. 2 Corinto 7:10). Ang disipulong “hindi malamang” (Zaqueo) ay nakatagpo ng kaligtasan, habang ang “tagapagtago ng sapatos” (pinuno) ay nabigo. Karagdagang Talata: Marcos 10:21 – Ang panawagan ni Hesus sa pinuno na “ipagbili ang lahat” ay nagpapakita na ang pagsisisi ay nangangailangan ng ganap na pagsuko.

Konklusyon: Nabigla ang mga disipulo sa radikal na pagsisising hiniling ni Hesus (Marcos 10:24-26), ngunit ipinangako ng Diyos ang masaganang pagpapala para sa mga taong isinusuko ang lahat (Marcos 10:29-30 – “isandaang beses na mas marami pa sa panahong ito... at sa darating na panahon ay buhay na walang hanggan”).

Tanong: Mas katulad ka ba ng mayamang batang pinuno o ni Zaqueo sa iyong tugon kay Hesus? Ano ang maaaring kailanganin mong isuko upang lubos na magsisi?

Konklusyon: Isang Panawagan para sa Masayang Pagsisisi

Ang pagsisisi ang pintuan tungo sa kaligtasan, kaginhawahan, at isang buhay na nagbago. Ito ay isang radikal at masigasig na desisyon na tumalikod sa kasalanan at sundin ang kalooban ng Diyos, na nagbubunga ng mga bunga na lumuluwalhati sa Kanya. Gaya ng ipinangako sa Mga Gawa 3:19, ang pagsisisi ay nagdudulot ng “mga panahon ng kaginhawahan”; at isang naibalik na relasyon sa Diyos. Tanggapin ang panawagan ito nang may kagalakan, dahil alam mong ang biyaya ng Diyos ang nagbibigay-kapangyarihan sa iyo upang mamuhay bilang isang tunay na alagad! Pangwakas na Bersikulo: Awit 51:10-12 – “Likhaan mo ako ng isang dalisay na puso, Oh Dios, at baguhin mo ang isang matatag na espiritu sa loob ko... Ibalik mo sa akin ang kagalakan ng iyong kaligtasan.”